



**BLOOM PUBLIC SCHOOL**  
**C-8 Vasant Kunj, New Delhi**  
**Syllabus for the Session 2025-26**

**Subject: Sanskrit**

| <b>SYLLABUS</b> |                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                |
|-----------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>MONTH</b>    | <b>CHAPTER<br/>( NCERT<br/>Textbook)</b>                                                                                                                      | <b>CONTENT (Topics)</b>                                                                                                                                                                                          | <b>Practical/Activities</b>                                                                    |
| April           | पाठ्य पुस्तकम्-<br>दीपकम् प्रथमः<br>भागः (एन. सी. इ.<br>आर. टी. व्याकरण -<br>प्रायोगिक संस्कृत<br>व्याकरण<br>-प्रथमतरंगः<br>(AMANDA-<br>Laxmi<br>Publication) | प्रथमःपाठः-वयं वर्णमाला पठामः<br>पाठसंबद्धःअभ्यासः- 11-19<br>व्याकरण-वर्णविचारः,लिंग ज्ञानम्<br>(पुल्लिंग शब्दाः)                                                                                                | नामों की अंताक्षरी का<br>खेल खेलना।                                                            |
| May             |                                                                                                                                                               | द्वितीयःपाठः-एषःकः?, एषाका?,<br>एतत् किम् ?<br>पाठसंबद्धःअभ्यासः-पृष्ठ-39-44<br>व्याकरण-लिंग ज्ञानम्<br>वचन ज्ञानम्,सर्वनाम शब्दाः ,<br>धातुरूपाणि-पुरुषपरिचयः (प्रथम<br>पुरुष )                                 | 5 पुल्लिंग, 5 स्त्रीलिंग तथा<br>5 नपुंसकलिंग गृह वस्तुओं<br>के नाम चित्र सहित<br>लिखिए।        |
| July            |                                                                                                                                                               | तृतीयः पाठः अहं च त्वं च<br>पाठसंबद्धः अभ्यासः पृष्ठ -51-58<br>व्याकरण - अव्यय प्रयोगः<br>धातुरूपाणि-पुरुषपरिचयः<br>(मध्यम पुरुष, उत्तम पुरुष )<br>शब्दरूपाणि-अस्मद् युष्मद्                                     | अस्मद् युष्मद् शब्द रूप<br>स्फोरक पत्र पर लिखिए।                                               |
| August          |                                                                                                                                                               | चतुर्थःपाठः-अहं प्रातः उत्तिष्ठामि<br>पाठसंबद्धः अभ्यासः पृष्ठ - 60-64<br>व्याकरण- संख्यावाचिनाः शब्दाः,<br>समय लेखनम्<br>धातुरूपाणि-अस्, भू, कृ, पठ्, गम्<br>इत्यादयः ( लट् लकार)<br>रचनात्मकलेखन-चित्र वर्णनम् | स्फोरक पत्र पर घड़ियों<br>के चित्र बनाइए उनमें<br>विविध रंग भरिए तथा<br>संस्कृत में समय लिखिए। |

|           |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                    |
|-----------|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|
| September |  | <p>पुनरावृत्ति-प्रथमः, द्वितीयः, तृतीयः, चतुर्थः पाठाः<br/> <u>व्याकरण-वर्णविचारः-वर्णमाला, संयुक्तव्यंजन, वर्णवियोग, वर्ण संयोग, लिंगज्ञानम्, पुल्लिंग, स्त्रीलिंग, नपुंसकलिंग, वचनज्ञानम्</u><br/> <u>एकवचन, द्विवचन, बहुवचन, सर्वनामशब्दाः (तत्, एतत्, किम्-प्रथमाविभक्ति) अव्ययप्रयोगः, संख्यावाचिनाः शब्दाः, समय लेखनम्</u><br/> <u>धातुरूपाणि-अस्, भू, कृ, पठ्, गम्</u><br/> <u>इत्यादयः ( लट् लकार)</u><br/> <u>शब्द रूपाणि- अस्मद् युष्मद्</u><br/> <u>रचनात्मक लेखन - चित्र वर्णनम्</u><br/> <u>अपठित अवबोधनम्-अपठित गद्यांशः</u></p> |                                                                                    |
| October   |  | <p>पञ्चमः पाठः-शूराः वयं धीराः वयम् ( केवलं पठनार्थम् )<br/> षष्ठः पाठः-सः एव महान् चित्रकारः पाठसंबद्धः अभ्यासः पृष्ठ -81-85<br/> <u>व्याकरण - विशेषण विशेष्यम्</u><br/> <u>धातुरूपाणि- अस्, भू, कृ, पठ्, गम्</u><br/> <u>इत्यादयः ( लृट् लकार)</u></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                       | भारत के महान वीरों व राष्ट्र नायकों के नाम स्फोरक पत्र पर लिखकर उनके चित्र चिपकाइए |
| November  |  | <p>सप्तमः पाठः-अतिथि देवो भवः ( केवलं पठनार्थम् )<br/> अष्टमः पाठः-बुद्धिः सर्वार्थ साधिका पाठसंबद्धः अभ्यासः पृष्ठ - 96-99<br/> <u>व्याकरण - कारकप्रयोगः</u><br/> <u>शब्दरूप-बालक , सर्वनाम शब्द-एतत्, तत्, किम् (पुल्लिंग)</u></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | अव्यय पदों को चित्रों के माध्यम से स्फोरक पत्र पर प्रस्तुत कीजिए                   |
| December  |  | <p>नवमः पाठः- यो जानाति सः पण्डितः ( केवलं पठनार्थम् )<br/> दशमः पाठः - त्वं आपणं गच्छ पाठसंबद्धः अभ्यासः पृष्ठ- 151-155<br/> <u>व्याकरण - अशुद्धि संशोधनम्</u><br/> <u>शब्दरूप-बालिका, सर्वनाम शब्द-एतत्, तत्, किम् (स्त्रीलिंग)</u></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | अपनी मातृभाषा में पांच पहेलियों का संग्रह करके स्फोरक पत्र पर लिखिए                |
| January   |  | <p>चतुर्दशः पाठः माधवस्य प्रियम् अङ्गम्<br/> <u>शब्द रूप- फल, सर्वनाम शब्द-एतत्, तत्, किम् (नपुंसकलिंग)</u></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | शरीर का चित्र बनाकर अंगों के नाम संस्कृत में लिखिए                                 |

|                        |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                    |
|------------------------|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
|                        |  | धातुरूपाणि अस, भू, कृ, पठ्, गम्<br>इत्यादयः (लोट लकार)<br>व्याकरण - सन्धि ( दीर्घ, गुण)<br>रचनात्मक लेखन - चित्र वर्णनम्                                                                                                                                                                                                                                     |                                    |
| February               |  | पठित पाठों की पुनरावृत्ति-<br>व्याकरण- विशेषण विशेष्यम् ,<br>कारकप्रयोगः, अशुद्धि संशोधनम्,<br>सन्धि(दीर्घ, गुण)<br>शब्दरूप-अस्मद्, युष्मद्, बालक,<br>बालिका, फल, किम्(पुल्लिंग,<br>स्त्रीलिंग, नपुंसकलिंग)<br>धातुरूपाणि-अस्, भू, कृ, पठ्, गम्<br>इत्यादयः (लट्, लृट्, लोट् लकार)<br>अपठित अवबोधनम्-अपठित<br>गद्यांश<br>रचनात्मक लेखन -चित्र वर्णनम्        | कारक व विभक्ति का<br>फोल्डर बनाइए। |
| March                  |  | वार्षिक परीक्षा                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                    |
| ASSESSMENT SYLLABUS    |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                    |
| PERIODIC ASSESSMENT -1 |  | प्रथमःपाठः- वयं वर्णमाला पठामः<br>द्वितीयः पाठः - एषः कः?, एषा<br>का?, एतत् किम् ?<br>व्याकरण- वर्ण विचारः - वर्णमाला<br>,संयुक्त व्यंजन , वर्ण वियोग ,वर्ण<br>संयोग,लिंगज्ञानम्-पुल्लिंग,<br>स्त्रीलिंग,नपुंसकलिंग,वचनज्ञानम्<br>-एकवचन,द्विवचन,बहुवचन,<br>सर्वनाम शब्दाः (तत्, एतत्, किम्<br>- प्रथमा विभक्ति)<br>धातुरूपाणि-पुरुषपरिचयः( प्रथम<br>पुरुष ) |                                    |
| PERIODIC ASSESSMENT -2 |  | षष्ठःपाठः-सः एव महान् चित्रकारः<br>अष्टमःपाठः-बुद्धिःसर्वार्थ साधिका<br>व्याकरण - विशेषण विशेष्यम् ,<br>कारकप्रयोगः<br>शब्दरूप-बालक , सर्वनाम शब्द-<br>एतत्, तत्, किम् (पुल्लिंग)<br>धातुरूपाणि-अस्, भू, कृ, पठ्, गम्<br>इत्यादयः ( लृट् लकार)                                                                                                               |                                    |

|                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |  |
|-------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| MID TERM EXAM     | <p>प्रथमःपाठः- वयं वर्णमाला पठामः<br/> द्वितीयःपाठः-एषः कः?, एषा का?,<br/> एतत् किम् ?<br/> तृतीयः पाठः- अहं च त्वं च<br/> चतुर्थः पाठः - अहं प्रातः उत्तिष्ठामि<br/> व्याकरण-वर्णविचारः-वर्णमाला,<br/> संयुक्तव्यंजन,वर्णवियोग,वर्ण<br/> संयोग,लिङ्गज्ञानम्,वचनज्ञानम्<br/> सर्वनामशब्दाः(तत्,एतत्,किम्-<br/> प्रथमाविभक्ति)अव्ययप्रयोगः,<br/> संख्यावाचिनाःशब्दाः,समय<br/> लेखनम्<br/> धातुरूपाणि-अस्,भू,कृ, पठ् ,गम्<br/> इत्यादयः ( लट् लकार)<br/> शब्द रूपाणि- अस्मद् युष्मद्<br/> रचनात्मक लेखन - चित्र वर्णनम्<br/> अपठितअवबोधनम्-अपठित<br/> गद्यांशः</p>                                                                                                                    |  |
| FINAL EXAMINATION | <p>प्रथमःपाठः- वयं वर्णमाला पठामः<br/> द्वितीयःपाठः-एषःकः?, एषा का?,<br/> एतत् किम् ?<br/> तृतीयः पाठः अहं च त्वं च<br/> चतुर्थः पाठः - अहं प्रातः उत्तिष्ठामि<br/> षष्ठःपाठः-सः एव महान् चित्रकारः<br/> अष्टमःपाठः-बुद्धिःसर्वार्थ साधिका<br/> दशमः पाठः - त्वं आपणं गच्छ<br/> चतुर्दशःपाठः-माधवस्य प्रियम्<br/> अङ्गम्<br/> व्याकरण - विशेषण विशेष्यम् ,<br/> कारकप्रयोगः,अशुद्धि संशोधनम्,<br/> सन्धि ( दीर्घ , गुण)<br/> शब्द रूप- अस्मद्, युष्मद् ,बालक<br/> , बालिका ,फल किम् (पुल्लिङ्ग,<br/> स्त्रीलिङ्ग, नपुंसकलिङ्ग)<br/> धातुरूपाणि-अस्,भू,कृ, पठ् ,गम्<br/> इत्यादयः(लट्, लृट्, लोटलकार)<br/> अपठित अवबोधनम् - अपठित<br/> गद्यांश<br/> रचनात्मक लेखन -चित्र वर्णनम्</p> |  |